

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ

Kierunek: **Archeologia**

Poziom studiów: **studia pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć: **Antropologia fizyczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zakres informacji, które może dostarczyć analiza antropologiczna ludzkich szczątków kostnych i rozumie rolę antropologa w projektach bioarcheologicznych.
2. potrafi przedstawić metody stosowane w biologii populacji pradziejowych i historycznych.
3. wykazuje się aktualną wiedzą o podstawowych etapach i chronologii antropogenezy.
4. posiada wiedzę o podstawowych strategiach ekologicznych populacji ludzkich i wzajemnych relacjach między czynnikami biologicznymi, kulturowymi i przyrodniczymi.
5. zna podstawowe informacje o zastosowaniu aktualnych metod antropologicznych, chemicznych i genetycznych w analizie bioarcheologicznej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu biologii szkieletowej oraz ekologii człowieka.
2. potrafi wykonać podstawową inwentaryzację szkieletu osobnika dorosłego i dziecka.
3. umie posługiwać się podstawowymi metodami oceny cech biologicznych osobnika na podstawie analizy jego szczątków kostnych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi wykonać zleczone zadania związane z oceną cech biologicznych osobnika na podstawie szkieletu, współpracując z innymi członkami grupy.
2. jest świadomy/a wymiaru etycznego badań ludzkich szczątków kostnych.

Treści programowe dla zajęć:

Anatomia szkieletu ludzkiego.

Rola antropologa w eksploracji ludzkich szczątków kostnych oraz zakres informacji dostarczanych przez analizę antropologiczną.

Metody badań ludzkich populacji pradziejowych i historycznych.

Analiza diety i chorób na podstawie ludzkich szczątków kostnych.

Współczesne zastosowania danych antropologicznych, chemicznych i genetycznych w bioarcheologii.

Podstawy relacji człowieka ze środowiskiem przyrodniczym i strategię ekologiczne populacji ludzkich w ujęciu diachronicznym.

Antropogeneza – etapy i chronologia.

Procesy kształtujące zróżnicowanie biologiczne człowieka.

Nazwa zajęć: **Wstęp do źródłoznawstwa I**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawową terminologię (pojęcia i definicje) związaną ze specyfiką archeometrii i taksonomii źródeł kamiennych.
2. Uzyskuje podstawową wiedzę na temat dystynktywnych taksonomicznie typów oraz technik wytwórczych rozpoznanych wśród produktów kamieniarstwa i krzemieniarstwa pradziejowego i wczesnohistorycznego, a także sposobów wykorzystywania surowców skalnych w przeszłości.
3. Zyskuje znajomość w zakresie podstawowych zagadnień dotyczących użytkowania surowców skalnych w aspektach: typologiczno-funkcjonalnym oraz kulturowo-chronologicznym.
4. Zyskuje znajomość poprawnego wydzielenia poszczególnych kategorii źródeł kamiennych oraz określenia ich przynależności typologiczno-funkcjonalnej oraz kulturowo-chronologicznej.

w zakresie umiejętności:

1. Zna i rozumie podstawową terminologię (pojęcia i definicje) związaną ze specyfiką archeometrii i taksonomii źródeł litycznych.
2. Posiada umiejętność identyfikacji dystynktywnych taksonomicznie typów oraz technik wytwórczych rozpoznanych wśród produktów kamieniarstwa i krzemieniarstwa pradziejowego i wczesnohistorycznego, a także zna sposoby wykorzystywania surowców skalnych w przeszłości.
3. Zna i rozumie podstawowe zagadnienia dotyczące użytkowania surowców skalnych w przeszłości, w aspektach: typologiczno-funkcjonalnym oraz kulturowo-chronologicznym.
4. Posiada umiejętność poprawnego wydzielenia poszczególnych kategorii źródeł kamiennych oraz określenia ich przynależności typologiczno-funkcjonalnej oraz kulturowo-chronologicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Ogólna charakterystyka surowców skalnych wykorzystywanych w kamieniarstwie i krzemieniarstwie pradziejowym, wczesnośredniowiecznym i nowożytnym.

Podstawy systematyki źródeł kamiennych (kryteria: surowcowe, typologiczno-techniczne, funkcjonalne)
Cechy dystynktywne (surowcowe, techniczne, typologiczno-formalne) podstawowego asortymentu produktów wytwórczości kamieniarskiej i krzemieniarskiej w pradziejach, we wczesnym średniowieczu i okresie nowożytnym.

Użytkowanie surowców skalnych w aspektach: typologiczno-funkcjonalnym oraz kulturowo-chronologicznym.

Rozpoznanie zakresu selekcji surowców skalnych oraz ich doboru w zależności od funkcji (przenaczenia/działania) produktu finalnego.

Nazwa zajęć: **Historia starożytnego Rzymu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę w wybranych obszarach tematycznych związanych z historią starożytnego Rzymu.
2. ma wiedzę na temat głównych kierunków badań nad historią starożytnego Rzymu, jest zorientowany/a w skali i jakości historiografii dotyczącej tej epoki.
3. rozumie historyczną rolę Rzymian, zna ich wkład w historię i kulturę Europy i świata.
4. rozumie konieczność włączania do badań i analizy materiału z dziedzin pokrewnych historii, zwłaszcza archeologii, filologii klasycznej, epigrafiki, numizmatyki oraz historii sztuki.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność krytyki i interpretacji źródeł historycznych rozmaitych kategorii (w tym archeologicznych).
2. posiada umiejętność kompleksowej analizy wydarzeń i procesów historycznych z obszaru starożytności klasycznej w oparciu o nowoczesne metody badawcze.
3. potrafi wejść w dialog merytoryczny ze znawcami w zakresie historii starożytnego Rzymu.
4. potrafi zabrać głos w dyskusji naukowej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów uczestniczyć w dyskusji naukowej.

Treści programowe dla zajęć:

źródła historyczne i metody badawcze historyka starożytnego Rzymu
początki Rzymu; Rzym w okresie królewskim
ustrój Republiki rzymskiej
kryzys i upadek Republiki w Rzymie
Rzym w okresie wczesnego Cesarstwa
późne Cesarstwo Rzymskie i upadek Rzymu
społeczeństwo rzymskie i jego przemiany
religie starożytnego Rzymu
osiągnięcia cywilizacyjne Rzymian

Nazwa zajęć: **Język hiszpański B22**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w kwestiach związanych ze swoim otoczeniem oraz kontekstem ogólnoakademickim
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku hiszpańskim o charakterze ogólnym jak i akademickim związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w rejestrze formalnym.
7. potrafi uzupełniać oraz doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Powtórzenie i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów i trybów gramatycznych odpowiadającymi poziomowi B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: stawianie warunków, tryb łączący Subjuntivo w czasach przeszłych, strona bierna, peryfrazy czasownikowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: życie zawodowe, język administracyjny, prawniczy, świat zwierząt, idiomy związane z tym blokiem, klimat, klęski żywiołowe, motoryzacja, sądownictwo, sztuka współczesna i prekolumbijska, twórczość wybranych przedstawicieli kultury hiszpańskiej, rozmowa o pracę oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z tym kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Epoka kamienia obszarów śródziemnomorskich

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posługiwać się podstawowymi terminami z zakresu epoki kamienia

w zakresie umiejętności:

1. scharakteryzować stanowiska archeologiczne oraz chronologię epoki kamienia na omawianym obszarze

w zakresie kompetencji społecznych:

1. omówić i porównywać najważniejsze obszary kulturowe

Treści programowe dla zajęć:

Geografia basenu Morza Śródziemnego, podstawy chronologii i periodyzacji, podstawowe terminy (udomowienie, neolityzacja, Żyzny Półksiężyc, ...)

Architektura, organizacja przestrzenna, obrządek pogrzebowy, rytuały i budowle ceremonialne w epipaleolicie i neolicie preceramicznym Bliskiego Wschodu i Anatolii.

Główne motywy, przedstawienia figuralne i sztuka naskalna w epipaleolicie i neolicie preceramicznym Bliskiego Wschodu i Anatolii

Podstawy gospodarcze, struktura społeczna, produkcja i wymiana handlowa w epipaleolicie i neolicie preceramicznym Bliskiego Wschodu i Anatolii.

Architektura, organizacja przestrzenna, obrządek pogrzebowy, rytuały, budowle ceremonialne, główne motywy, przedstawienia figuralne i sztuka naskalna w epipaleolicie i neolicie Egiptu, Sudanu i Magrebu

Podstawy gospodarcze, struktura społeczna, produkcja i wymiana handlowa w epipaleolicie i neolicie Egiptu, Sudanu i Magrebu

Architektura, organizacja przestrzenna, obrządek pogrzebowy, rytuały, budowle ceremonialne, główne motywy, przedstawienia figuralne i sztuka naskalna na obszarze zachodniego basenu Morza Śródziemnego

Podstawy gospodarcze, struktura społeczna, produkcja i wymiana handlowa na obszarze zachodniego basenu Morza Śródziemnego

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do nauk o Ziemi

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w Układzie Słonecznym, ze szczególnym uwzględnieniem fenomenu Ziemi.

2. Uzyskuje ogólną wiedzę na temat geologicznej przeszłości Ziemi, oraz głównych sfer Ziemi.

3. Zdobywa wiedzę niezbędną dla archeologów w zakresie podstaw geologii, geomorfologii, petrografii, kartografii oraz gleboznawstwa.

4. Posiada podstawową wiedzę na temat oferty surowcowej zróżnicowanych środowisk Europy Środkowo-Wschodniej.

w zakresie umiejętności:

1. Zna i rozumie podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w Układzie Słonecznym, ze szczególnym uwzględnieniem fenomenu Ziemi.

2. Osiąga podstawową wiedzę na temat geologicznej przeszłości Ziemi, oraz głównych sfer Ziemi.

3. Potrafi aplikować zdobytą wiedzę niezbędną dla archeologów w zakresie podstaw geologii, geomorfologii, petrografii, kartografii oraz gleboznawstwa.

4. Zyskuje podstawową wiedzę na temat oferty surowcowej zróżnicowanych środowisk Europy Środkowo-Wschodniej.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce Ziemi w Układzie Słonecznym oraz we Wszechświecie (Nasza Galaktyka - Droga Mleczna; planety i inne ciała niebieskie Układu Słonecznego).

- Ziemia jako planeta
- Wiek i historia powstania Ziemi;
- sfery Ziemi: atmosfera, litosfera, hydrosfera, biosfera;
- budowa wnętrza Ziemi; geosfera; pedosfera;
- ruch obiegowy oraz obrotowy Ziemi;
- Kontynenty i Oceany.

Ukształtowanie (rzeźba) powierzchni Ziemi jako rezultat działalności procesów geologicznych: wewnętrznych (endogenicznych: ruchy izostatyczne, ruchy epeiregoniczne (łądotwórcze), ruchy orogoniczne (górotwórcze), trzęsienia ziemi, plutonizm, wulkanizm) oraz zewnętrznych (egzogenicznych: procesy niszczące - wietrzenie, erozja, solucja, denudacja, ruchy masowe/grawitacyjne; procesy twórcze - akumulacja, depozycja, digeneza, transport).

Formy ukształtowania powierzchni Ziemi.

Materiały kartograficzne i możliwości ich wykorzystania w badaniach archeologicznych.

Skąły (ogólny podział skał, struktura i tekstura skał, systematyka skał magmowych, osadowych, metamorficznych).

Geologiczne dzieje Ziemi ze szczególnym uwzględnieniem stratygrafii czwartorzędu (plejstocen, holocen).

Zlodowacenia plejstocenijskie w Polsce i w Europie.

Rzeźba staro- i młodoglacjalna (formy o genezie lodowcowej - glacialne; formy o genezie wodnolodowcowej - glacialfluwialne).

Elementy kartografii i ich aplikacje w badaniach archeologicznych.

Zasoby surowcowe środowisk młodoglacjalnych (eratyki fennoskandzkie, niżowe surowce skalne in situ).

Chorografia naturalnych złóż surowców litycznych obszarów starowysoczyznowych, górskich i przedgórskich Europy Środkowo-Wschodniej.

Nazwa zajęć: Wstęp do pradziejów powszechnych I

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Uzyskuje podstawową wiedzę na temat przemian kulturowych w pradziejach, od epoki kamienia po początki epoki brązu.
2. Posiada podstawową wiedzę na temat przemian środowiska przyrodniczego w pradziejach, od epoki kamienia po początki epoki brązu.
3. Uzyskuje podstawową wiedzę na temat przemian gospodarczych społeczności epoki kamienia i wczesnej epoki brązu.

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem literatury archeologicznej.
2. Uzyskuje przygotowanie do kontynuacji studiów w zakresie archeologii.

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje ludzkości od powstania rodzaju Homo do wczesnej epoki brązu.

Zapoznanie z podstawową chronologią, systemami kulturowymi i najważniejszymi wyznacznikami poszczególnych okresów epoki kamienia i wczesnej epoki brązu.

Zapoznanie z przemianami społeczno-gospodarczymi zachodzącymi w różnych okresach epoki kamienia i we wczesnej epoce brązu.

Podstawowe teorie i terminy używane w archeologii.

Nazwa zajęć: Archeologia i sztuka starożytnego Rzymu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi wykazać się wiedzą na temat rozwoju kulturowego świata rzymskiego na polu urbanistyki, architektury, sztuk plastycznych i rzemiosł.
2. Potrafi wykazać się wiedzą na temat fachowej terminologii, koncepcji naukowych i narzędzi pracy badawczej mających zastosowanie na gruncie archeologii starożytnego Rzymu.

3. Rozumie zagadnienia i problemy badawcze podejmowane zarówno przez archeologię, jak i historię sztuki oraz historię, które kierowały rozwojem badań nad starożytnym światem rzymskim.
4. Wykazuje umiejętności krytycznej oceny danych archeologicznych oraz dzieł sztuki dotyczących starożytnej spuścizny rzymskiej, jak również posiada kompetencje podejmowania na ten temat dyskusji naukowej, w perspektywie dalszego kształcenia w tym kierunku i podjęcia własnych badań.
5. Potrafi wykazać się wiedzą na temat życia codziennego starożytnych Rzymian, zarysowanego w oparciu o bogate źródła, głównie materialne, przy wsparciu danych historycznych i literackich, odnoszące się do instytucji, rytuałów, religii i obyczajów.

w zakresie umiejętności:

1. Wykazuje umiejętności rozpoznawania zabytków typowych dla kultury starożytnego Rzymu i na podstawie ich charakterystycznych cech potrafi określać ich chronologię oraz przeznaczenie.
2. Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu archeologii starożytnego Rzymu.
3. Potrafi merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski i opinie o źródłach archeologicznych odnoszących się do cywilizacji rzymskiej w starożytności oraz umiejętnie przygotowywać opracowania w różnych formach.
4. Potrafi uaktualniać i poszerzać wiedzę dotyczącą archeologii i sztuki starożytnego Rzymu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowany/a do podejmowania działań na rzecz dziedzictwa archeologicznego odnoszącego się do antyku rzymskiego, jego zachowania i ochrony.
2. Jest przygotowany/a do krzewienia wiedzy archeologicznej dotyczącej antyku rzymskiego.

Treści programowe dla zajęć:

Archeologia i sztuka starożytnego Rzymu w perspektywie minionych i współczesnych badań.
Początki Rzymu, stan badań i dyskusji naukowej.

Rzym w okresie republiki: urbanistyka, architektura, sztuki plastyczne i rzemiosła.

Rzym w okresie cesarstwa: urbanistyka, architektura, sztuki plastyczne i rzemiosła.

Rzym w czasach późnego antyku: urbanistyka, architektura, sztuki plastyczne i rzemiosła.

Starożytni Rzymianie i ich cywilizacja: rodzina rzymska, narodziny, pogrzeby i kult zmarłych, mitologia, religia, święta i uroczystości, rolnictwo i rzemiosła, dieta, pieniądze i handel, komunikacja i podróże, wychowanie i wykształcenie, wojsko, sądy, igrzyska i teatr etc.

Nazwa zajęć: **Język hiszpański B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku hiszpańskim charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego
6. potrafi redagować wybrane teksty w rejestrze formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Powtórzenie i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów i trybów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii, formułowania hipotez, wyrażania odczuć, sądów; zdania czasowe z użyciem trybu łączącego Subjuntivo, mowa zależna, zdania warunkowe,

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: wywiady, relacje międzyludzkie, nowe technologie, świat cyfrowy, zdrowie / choroby, pojęcia z zakresu ekonomii, język prasy, korespondencji elektronicznej, handlu, reklamy oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Archeologia powszechna II (neolit)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Rozumie znaczenie etapu neolitycznego w rozwoju kultury ludzkiej.
2. Umie dokładnie przedstawić zróżnicowanie kulturowe Europy Środkowej w neolicie.
3. Umie rozróżnić główne kultury neolityczne Europy.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą na temat sytuacji kulturowej w neolicie europejskim.
2. Potrafi prawidłowo sklasyfikować i zinterpretować materiały neolityczne z obszaru ziem polskich.
3. Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą na temat sytuacji kulturowej w neolicie w pozaeuropejskiej strefie śródziemnomorskiej.

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje społeczeństw ludzkich od pojawienia się umiejętności chowu zwierząt i uprawy ziemi po narodziny cywilizacji epoki brązu.

Zapoznanie z chronologią neolitu preceramicznego i ceramicznego we wschodniej części basenu Morza Śródziemnego.

Zapoznanie z chronologią neolitu i systemami kulturowymi Europy.

Zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi neolitu Europy Środkowej.

Szczegółowe zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi neolitu ziem polskich z elementami źródłoznawstwa.

Podstawowe teorie i terminologia używana w archeologii neolitu.

Nazwa zajęć: Podstawy historii i metodologii archeologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi wskazać związki archeologii z innymi naukami empirycznymi oraz miejsce archeologii we współczesnej nauce, student/ka zna historię współczesnej archeologii pod kątem zmian teorii i metodologii, student/ka posiada wiedzę z zakresu podstawowych paradygmatów archeologicznych,
2. student/ka potrafi omówić założenia, sposoby wnioskowania i interpretacji stosowane w archeologii w ramach danego paradygmatu, student/ka zna różne ujęcia źródeł archeologicznych i ich możliwości poznawcze, student/ka orientuje się w społecznych rolach archeologii i w podejmowaniu przez nią nowych zagadnień i tematów badawczych, student/ka zna określone zasadnicze pojęcia stosowane w archeologii (kultura archeologiczna, wspólnota komunikatywna, itp.).
3. rozumie szczegółową terminologię archeologiczną i rozumie metody analizy i interpretacji w archeologii w ramach wybranych paradygmatów student/ka rozumie zasadę interdyscyplinarności archeologii
4. zna i rozumie współczesną rolę archeologii

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i omówić przykłady zastosowania danego paradygmatu zawarte w pracach jego twórców i kontynuatorów
2. potrafi powiązać rozumienie źródeł archeologicznych z określoną orientacją teoretyczną w archeologii
3. potrafi uaktualniać i poszerzać uzyskaną na studiach wiedzę
4. jest przygotowany/a do pracy indywidualnej, jak i zespołowej, do współdziałania w zespole

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest przygotowany/a do działań na rzecz dziedzictwa archeologicznego, jego zachowania i ochrony w skali regionalnej oraz w szerszej perspektywie
2. jest przygotowany/a do realizacji zawodu archeologa nie tylko w sensie praktycznym, ale wyborów etycznych
3. jest przygotowany/a do krzewienia wiedzy archeologicznej i propagowania idei nowoczesnej archeologii poprzez różnorodne środki przekazu, w tym multimedialne

Treści programowe dla zajęć:

Zarys tematyki zwrotów teoretyczno-metodologicznych w humanistyce i ich wpływ na archeologię

Rozumienie i definicja teorii i metodologii archeologii

Etapy rozwoju archeologii pod kątem zmiany teorii archeologicznej
Charakterystyka archeologii pozytywistycznej (kulturowo-historycznej) pod kątem jej założeń, celów i pokazanie jej braków
Nowa Archeologia oraz procesualizm pod kątem podejścia do postępowania naukowego w archeologii, rozumienia kultury, procesów, rozwoju myśli i ideologii
Archeologie postprocesualne i interpretatywne- zarys problematyki pod kątem teorii, podejścia do źródeł
"Nowy materializm" w archeologii i jego konsekwencje dla teorii i metodologii współczesnej archeologii
Role społeczne współczesnej archeologii

Nazwa zajęć: **Wstęp do archeologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi ukazać miejsce archeologii jako nauki humanistycznej, jak i interdyscyplinarnej we współczesnym świecie
2. posiada ogólną orientację w problematyce badawczej archeologii
3. operuje podstawowymi pojęciami stosowanymi w archeologii (w odniesieniu do epok, kultur, technologii, społeczeństwa, świadomości).
4. posiada wiedzę na temat metod terenowych badań archeologicznych – inwazyjnych i nieinwazyjnych
5. uzyskał wiedzę na temat metod datowania stosowanych w archeologii
6. uzyskał wiedzę o sposobach wnioskowania, wyjaśniania i interpretacji źródeł, kultur, procesów w archeologii
7. uzyskał wiedzę o podstawowych metodach porządkowania źródeł archeologicznych i stawiania hipotez w archeologii (klasyfikacja, seriacja i typologia)
8. uzyskał wiedzę na temat różnych podejść do źródeł archeologicznych oraz procesów ich formowania
9. posiada zarys wiedzy na temat aktualnych problemów dotyczących dziedzictwa archeologicznego

Treści programowe dla zajęć:

Zarys kształtowania się archeologii jako nauki (jej subdyscyplin/działów (archeologia pradziejowa, historyczna, antyczna itd.)

Podstawowe pojęcia stosowane w archeologii na różnych poziomach procesu badawczego (epoki, pojęcie kultury archeologicznej, stanowiska archeologiczne, obiektu, artefaktu itp.)

Procesy kulturowe i naturalne formowania się warstw i stanowisk archeologicznych w ujęciu archeologii

Refleksja nad źródłami archeologicznymi w tradycji poszczególnych krajów

Podstawowe metody porządkowania materiałów źródłowych w archeologii i stawiania hipotez (klasyfikacja, seriacja, typologia)

Zarys aktualnych problemów z zakresu dziedzictwa archeologicznego

Ćwiczenia

1. Miejsce i specyfika archeologii we współczesnej humanistyce oraz jej historyczne uwarunkowania.
2. Przedstawienie historii archeologii i jej poszczególnych paradygmatów poznawczych
3. Zapoznanie się z podstawowymi pojęciami archeologicznymi, odnoszącymi się do pojęcia kultury
4. Sposoby rozwiązywania problemów badawczych w archeologii, łączenia metod oraz hipotez archeologicznych
5. Przedstawienie podstawowych metod archeologicznych, metod datowania materiałów archeologicznych, metod analizy artefaktów

Nazwa zajęć: **Techniki dokumentacji źródeł**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi zastosować podstawowe techniki dokumentacji zabytków ruchomych.
2. Umie prawidłowo rozpoznawać podstawowe cechy źródeł ruchomych,

w zakresie umiejętności:

1. Umie wykonać zgodnie z zasadami rysunek ołówkiem dowolnego zabytku ruchomego.
2. Potrafi skonstruować tablicę z rysunkami dowolnego zestawu źródeł ruchomych.
3. Umie wykonać zgodnie z zasadami rysunek tuszem kreślarskim na kalce technicznej dowolnego zestawu zabytków ruchomych.

Treści programowe dla zajęć:

Cele oraz podstawowe zasady i techniki wykonywania poprawnej pod względem merytorycznym i technicznym dokumentacji rysunkowej archeologicznych źródeł nieruchomych i ruchomych.

Wykonanie rysunków ołówkiem (brudnorysów) przynajmniej 3 wytworów z krzemienia i 4 charakterystycznych fragmentów ceramiki.

Poprawna (z zachowaniem kryteriów merytorycznych i plastycznych) kompozycja tablicy z wykonanych uprzednio rysunków ołówkiem.

Wykonanie rysunku tablicy na kalce technicznej przy pomocy tuszu kreślarskiego, z jakością umożliwiającą jego przyszłą publikację.

Nazwa zajęć: Archeologia powszechna VI średniowiecze

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat przemian osadnictwa, form osadniczych na obszarze Słowiańszczyzny - konwersatorium
2. zna i rozumie przemiany związane z wierzeniami i obrzędkiem pogrzebowym oraz ich materialne przejawy od okresu pogaństwa po przyjęcie chrześcijaństwa - wykład, konwersatorium
3. posiada wiedzę dotyczącą budownictwa mieszkalnego, obronnego i architektury średniowiecznej oraz rozumie fachową terminologię - wykład, konwersatorium

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować właściwą specjalistyczną terminologię dotyczącą archeologii średniowiecza - laboratoria, konwersatorium
2. posiada umiejętność rozpoznawania charakterystycznych źródeł, ich funkcji i datowania - laboratorium, konwersatorium

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi samodzielnie zgromadzić wiadomości na temat wybranej kategorii wytwórczości w średniowieczu i zaprezentować je - laboratorium

Treści programowe dla zajęć:

Etnogeneza i podział Słowiańszczyzny

Chronologia i wyznaczniki źródłowe średniowiecza

Przemiany i formy osadnictwa wczesnośredniowiecznej Słowiańszczyzny

Budownictwo i architektura wczesnego średniowiecza

Obrządek pogrzebowy Słowian i jego przemiany związane z przyjęciem chrześcijaństwa

Wytwórczość we wczesnym średniowieczu: pozyskiwanie surowców, narzędzia, warsztat, wytwory

Dystrybucja dóbr i moneta w średniowieczu

Nazwa zajęć: Objazd naukowy

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna historię wybranych muzeów i instytucji kultury
2. Zna najważniejsze zbiory wybranych muzeów

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować działalność muzeów i instytucji kultury w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania zabytków.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Zna ofertę działalności popularyzatorskiej w wybranych instytucjach

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna i historia wybranych muzeów i instytucji kultury

Działalność muzeów w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania

Informacja archiwalna, bazy danych i zasady działania pracowni naukowej

Działalność naukowa i popularyzatorska

Nazwa zajęć: Cywilizacja egejska w epoce brązu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna historię badań wykopaliskowych w strefie egejskiej i najważniejszych odkrywców związanych z tymi badaniami
2. Potrafi poruszać się w obrębie chronologii strefy egejskiej oraz zna podstawową terminologię związaną z omawianym regionem
3. Zna dynamikę rozwoju społeczności przełomu neolitu i wczesnej epoki brązu w Grecji
4. Potrafi scharakteryzować procesy, które doprowadziły do wykształcenia się cywilizacji w strefie egejskiej i wskazać cechy charakterystyczne tego typu społeczności

5. Zna charakterystykę kulturową Wysp Cykladzkich; rozwój tamtejszych społeczności, ich osiągnięcia i główne podziały chronologiczne
6. Zna charakterystykę kulturową cywilizacji minojskiej, jej rozwój, osiągnięcia i główne podziały chronologiczne
7. Zna charakterystykę kulturową cywilizacji mykeńskiej, jej rozwój, osiągnięcia i główne podziały chronologiczne
8. Zna charakterystykę kulturową Troi oraz historię wojny trojańskiej wg Homera

w zakresie umiejętności:

1. Jest w stanie omówić sytuację społeczno-polityczną basenu Morza Śródziemnego w epoce brązu, omówić kontakty pomiędzy społecznościami oraz ich znaczenie w regionie
2. Potrafi przedstawić główne koncepcje na temat upadku cywilizacji późnej epoki brązu w Grecji oraz w basenie Morza Śródziemnego
3. Potrafi scharakteryzować okres wieków ciemnych w Grecji
4. Zna fundamenty merytoryczne do podnoszenia swoich kompetencji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowany do samodzielnej pracy w zakresie praktycznym

Treści programowe dla zajęć:

Historia badań w Grecji i głównie badacze regionu
Periodyzacja i terminologia w archeologii egejskiej
Przełom neolitu i wczesnej epoki brązu w Grecji
Powstanie cywilizacji w strefie egejskiej
Kultura Wysp Cykladzkich (charakterystyka, rozwój, chronologia)
Kultura minojska (charakterystyka, rozwój, chronologia)
Kultura mykeńska (charakterystyka, rozwój, chronologia)
Troja (charakterystyka, rozwój, chronologia)
Morze Śródziemne w późnej epoce brązu
Upadek cywilizacji epoki brązu w strefie wschodniego basenu Morza Śródziemnego
Wiek ciemny w Grecji

Nazwa zajęć: **Historia starożytna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie terminologię z zakresu starożytności odnoszącą się do historii politycznej, gospodarczej oraz społecznej
2. Zna podstawową faktografię oraz wybrane zagadnienia z zakresu starożytności
3. Zna najważniejszych twórców literatury oraz sztuki starożytnej i ich dzieła
4. Zna materiał numizmatyczny związany z historią starożytnej Grecji i Rzymu

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować, selekcjonować i użytkować starożytne źródła pisane
2. Potrafi gromadzić wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z historią starożytną
3. Potrafi merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów i wskazaniem znaczenia najważniejszych tendencjorozwojowych społeczeństw starożytnej Grecji i Rzymu w odniesieniu do kwestii politycznych, społecznych, gospodarczych, religijnych i kulturowych
4. Potrafi umiejętnie uczyć się przez całe życie, doskonalić kwalifikacje merytoryczne dotyczące historii starożytności
5. Potrafi współdziałać i pracować w grupie, jeśli chodzi o problematykę historii starożytnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów krytycznej oceny swych kompetencji i wiedzy umożliwiającej pełnienie różnych funkcji społecznych w zakresie archeologii i rozwiązywanie problemów z pogranicza historii i archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Źródłoznawstwo antyczne
Numizmatyka antyczna: świat grecki
Numizmatyka antyczna: świat rzymski
Grecja od upadku cywilizacji mykeńskiej aż po schyłek epoki archaicznej
Świat grecki w dobie imperium ateńskiego, wojny peloponeskiej oraz hegemonii Macedonii
Zachodni Grecy i Kartagina
Początki Rzymu oraz wczesna republika
Rozwój republiki rzymskiej oraz jej społeczeństwo i instytucje do upadku rządów republikańskich
Problemy wewnętrzne schyłkowej republiki rzymskiej i wczesnego cesarstwa

Cesarstwo rzymskie w okresie pryncypatu
Brytania pod panowaniem rzymskim
Armia rzymska
Cesarstwo rzymskie w okresie dominatu i jego kryzys w III–V wieku

Nazwa zajęć: **Historia starożytnej Grecji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe formy ustrojowe społeczeństw Grecji starożytnej.
2. zna różnorodność kulturową Grecji antycznej.
3. rozumie, jakie są obecnie główne problemy badawcze w naukach klasycznych (archeologia, historia, filologia klasyczna).

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać elementy antycznego dziedzictwa greckiego obecne we współczesnej cywilizacji europejskiej.
2. potrafi przeprowadzić analizę z komentarzem tekstu źródłowego (w tłumaczeniu na j. polski) z zakresu realiów historycznych Grecji antycznej.
3. potrafi przeprowadzić analizę przyczyn przemian społeczno-politycznych w Grecji antycznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi właściwie i w godny sposób uczestniczyć w życiu kulturalnym i naukowym.
2. potrafi w sposób merytoryczny, a zarazem kulturalny, uczestniczyć w dyskusji nad zagadnieniami z zakresu historii starożytnej Grecji i jej dziedzictwa, zwł. w zakresie teorii ustroju.

Treści programowe dla zajęć:

Grecja epoki brązu: zagadnienia podstawowe i problemy badawcze.
Pismo linearne B i znaczenie źródeł pisanych w badaniach nad społeczeństwami epoki brązu.
"Iliada" i "Odyseja" jako źródło historyczne: zarys problematyki.
Społeczeństwa i struktury ustrojowe w Grecji pierwszej połowy I tys. p.n.e.
Teorie polityczne w Grecji starożytnej.
Ateny: ustrój i funkcjonowanie.
Sparta: ustrój i funkcjonowanie.
Przemiany społeczne i polityczne epoki hellenistycznej.
Filozofia i nauka grecka: wybrane zagadnienia.

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do archeologii środowiskowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna procesy geologiczne i morfogenetyczne działające w przeszłości i potrafi tę wiedzę wykorzystać charakterystyce geologicznej i geomorfologicznej stanowisk archeologicznych
2. rozumie i odkrywa wzajemne zależności między biotycznymi, abiotycznymi i kulturowymi składnikami powłoki krajobrazowej oraz potrafi śledzić narastającą działalność człowieka na przestrzeni dziejów

w zakresie umiejętności:

1. dokonuje oceny wpływu działalności człowieka na środowisko przyrodnicze w pradziejach i czasach historycznych
2. identyfikuje i klasyfikuje przejawy degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego w skali globalnej, lokalnej i regionalnej, wskazuje prawne, ekonomiczne i techniczne instrumenty ich ochrony i rozumie zasady ich działania

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie wartość badań naukowych w kontekście rozwoju cywilizacji, w tym badań archeologii środowiskowej

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce geoarcheologii wśród specjalności i dyscyplin naukowych. Główne kierunki badań geoarcheologicznych.
Omówienie podstawowych pojęć i terminów geoarcheologicznych. Formowanie się stanowisk archeologicznych.
Badania geoarcheologiczne w różnych środowiskach sedymentacyjnych (stokowym, fluwialnym, eolicznym, basenów sedymentacyjnych, morskim)
Metody badań geoarcheologicznych
Sposoby opisu terenowego i jego interpretacja, charakterystyka procesów depozycji bazujących na kryteriach opisowych

Stan zachowania pozostałości archeologicznych w środowiskach suchym, podmokłym i zimnym
Metody datowania w archeologii i geoarcheologii

Nazwa zajęć: **Język rosyjski B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze elementy kultury rosyjskiej niezbędne to prawidłowego posługiwania się językiem w rzeczywistych sytuacjach komunikacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. umie tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie

2. umie czytać ze zrozumieniem teksty w języku rosyjskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły

Treści programowe dla zajęć:

Utrwalenie wiadomości o wszystkich czasach gramatycznych.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów:
o sobie: cechy charakteru, rodzina, narodowość;

mój dzień – dzień roboczym wypoczynek, hobby, określenie czasu;

wygląd zewnętrzny: opis wyglądu, odzież, w sklepie;

wykształcenie: szkoła, uniwersytet, języki obce

turystyka: transport, zabytki, w hotelu, skarga;

Nazwa zajęć: **Techniki pracy naukowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna specyfikę archeologii i jej miejsce pośród innych dyscyplin naukowych (pogranicze nauk humanistycznych i przyrodniczych)

2. Zna i potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami i definicjami z zakresu archeologii

3. Posiada wiedzę pozwalającą na krytyczne podejście do treści istotnych i mniej istotnych w tekstach źródłowych/naukowych

4. Zna i wie jak w zwarty, logiczny i stylistycznie poprawny sposób streścić ustnie i pisemnie zawartość analizowanych tekstów źródłowych

5. Zna i umie scharakteryzować poszczególne etapy postępowania badawczego w archeologii

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi identyfikować różne rodzaje tekstów naukowych

2. Posiada umiejętność odróżniania i krytycznego podejścia do treści istotnych i mniej istotnych w tekstach źródłowych/naukowych

3. Umie samodzielnie korzystać z literatury, zna zasady konstruowania/redagowania różnych form tekstów (plan, konspekt, streszczenie, abstrakt, słowa kluczowe, referat, artykuł, recenzja, etc.) i sposoby ich właściwej prezentacji

4. Potrafi poprawnie wyróżniać i umiejętnie charakteryzować podstawowe kategorie źródeł archeologicznych

5. Potrafi samodzielnie i w grupie pozyskiwać informacje naukowe oraz rozwijać umiejętności badawcze według wskazówek wykładowcy/opiekuna naukowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi pracować w zespole w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zakresie archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Archeologia jako dyscyplina naukowa i jej usytuowanie w relacji do innych nauk

Postępowanie badawcze w archeologii

Rodzaje publikacji archeologicznych i ich rola w praktyce badawczej

Polskie i zagraniczne czasopisma archeologiczne

Budowa tekstu naukowego, części składowe i ich konstrukcja (artykuł, praca licencjacka, praca magisterska)

Analiza istotnościowa i krytyka wybranych tekstów archeologicznych

Konstruowanie tekstów o tematyce archeologicznej (recenzja, streszczenie, abstrakt, słowa kluczowe, plan, konspekt, referat, etc.)

Bibliografia, przypisy, teksty uzupełniające – rodzaje i zastosowanie
Charakterystyka źródeł archeologicznych: źródła ruchome i nieruchome, opis i interpretacja
Klasyfikacja, typologia, budowa katalogu źródeł archeologicznych

Nazwa zajęć: Muzealnictwo, pragmatyka archeologiczna i ochrona praw autorskich
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. użyć wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych do właściwego zdefiniowania miejsca archeologii w społeczeństwie (także w aspekcie prawnym)
2. określić miejsce archeologii w systemie konserwatorskim w Polsce, Europie i na świecie
3. wykorzystać wiedzę na temat przedsiębiorczości w budowaniu projektów naukowych i upublicznianiu ich rezultatów
4. znać wartość norm etycznych którymi kieruje się archeolog w pracy naukowej i społecznej
5. zna główne pojęcia prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi skutecznie promować swą dziedzinę w społeczeństwie
2. potrafi tworzyć wymagane w kontekście prawnym dokumenty związane z ochroną dziedzictwa
3. potrafi tworzyć harmonogramy projektów naukowych na poziomie zaawansowanym oraz wie jak powinny wyglądać biznes plany przedsięwzięć powiązanych z nauką

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna konteksty społecznego funkcjonowania archeologii
2. potrafi użyć podstawowej wiedzy z zakresu społecznego funkcjonowania archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Muzealnictwo w aspekcie prawnym i praktycznym (koncepcja muzeum „wczoraj” i „dziś”; historia muzealnictwa; funkcjonowanie muzeum w społeczeństwie)

Konserwatorstwo (aspekty prawne i ich wpływ na praktykę archeologiczną; w tym także badania ratownicze)

Sposoby finansowania nauki w Polsce (w tym m.in. zasady zdobywania funduszy w ramach ministerialnych projektów badawczych oraz ze źródeł komercyjnych)

Pozyskiwanie środków na badania naukowe. Fundusze unijne a archeologia (sposoby pozyskiwania środków unijnych)

Zasady funkcjonowania prywatnych firm archeologicznych

„Archeologia w służbie społeczeństwu” - m.in. sposoby funkcjonowania archeologii w obliczu konfliktów zbrojnych (realizacja także poprzez spotkania z zaproszonymi gośćmi)

Etyka w archeologii – prezentacja istniejących kodeksów etycznych (aspekt ich funkcjonowania w ramach standardów europejskich). Dyskusja nad problemami etycznymi archeologii w Polsce (na podstawie istniejącego projektu Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Wydziału I PAN)

Prawo autorskie - główne pojęcia i zakres funkcjonowania

Nazwa zajęć: Metodyka badań terenowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. uzyskuje podstawową wiedzę na temat metod i technik stosowanych w badaniach terenowych, inwazyjnych i nieinwazyjnych oraz identyfikowania stanowisk archeologicznych metodami teledetekcyjnymi.
2. rozumie miejsce i rolę badań terenowych w procesie badawczym archeologii.
3. posiada elementarne umiejętności w zakresie procedur prac terenowych oraz organizacji badań z wykorzystaniem metod teledetekcyjnych
4. zna podstawowe aspekty prawne prawa polskiego i międzynarodowego regulujące badania archeologiczne

w zakresie umiejętności:

1. zyskuje umiejętność świadomego uczestniczenia w procedurach badań terenowych z zastosowaniem metod nieinwazyjnych i inwazyjnych
2. samodzielnego wykonywania podstawowych prac na stanowiskach archeologicznych
3. zna podstawowe aspekty prawne związane z funkcjonowaniem archeologii i wykonywaniem badań archeologicznych
4. Umiejętność pracy w zespole

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/wy do umiejętnej adaptacji społecznej
2. Jest gotowa/wy do pracy pod presją

3. Jest gotowa/wy do zarządzania czasem w zakresie obowiązków społecznych

Treści programowe dla zajęć:

1. Wstęp

Rodzaje badań archeologicznych a obowiązująca doktryna konserwatorska. Podstawa prawna działań archeologicznych prawo polskie i międzynarodowe. Prawna definicja zabytku na podstawie ustawy. Struktura ochrony zabytków w Polsce.

2. Badania powierzchniowe:

- Historia rozwoju metody
- Standardy prowadzenia badań archeologicznych
- Wytyczne do prowadzenia badań archeologicznych
- Badania nieinwazyjne
- Cele prowadzenia badań powierzchniowych
- Prace przygotowawcze i organizacyjne
- Poszukiwanie stanowisk – mapy i ich znaczenie
- Praca na stanowisku
- Wstęp do przygotowania dokumentacji stanowiska

3. Szczególny rodzaj badań powierzchniowych: Program Archeologicznego Zdjęcia Polski. Podstawowy element dokumentacja karta KEZAL. Analiza działań karty.

4. Komplet dokumentacji z badań powierzchniowych

- Mapa arkusza AZP
- Spis stanowisk i sprawozdanie z prowadzonych prac
- Korzystnie z archiwum AZP wady, zalety, zastosowanie, dostępność
- Losy zabytku ruchomego - muzealizacja

5. Badania geofizyczne

- Planowanie badań
- Metody badań geofizycznych: charakterystyka, zasada działania, przykłady zastosowań
- Planowanie badań geofizycznych – dobór odpowiedniej metody możliwości i ograniczenia
- Etap terenowy i opracowanie wyników
- Dokumentacja z badań geofizycznych

6. Zasoby ogólnodostępnych danych przestrzennych wykorzystywanych w praktyce archeologicznej

- mapy topograficzne
- ortofotomapy
- Baza Danych Obiektów Topograficznych
- Numeryczny Model Terenu

7. Techniki pomiarowe w badaniach archeologicznych

- Techniki pomiarowe wykorzystywane w różnych metodach prospekcyjnych na przykładzie metod nieinwazyjnych
- Techniki pomiarowe stosowane przy szczegółowym rozpoznaniu stanowiska: lokalizacja miejsca badań i zakładanie siatki pomiarowej z wykorzystaniem niwelatora, Total Station i GPS RTK

8. Nieinwazyjne metody prospekcji archeologicznej i dokumentacja wyników badań

- Metody badań nieinwazyjnych: archeologia lotnicza
- Metody badań nieinwazyjnych: lotnicze skanowanie laserowe
- Strategie planowania i prowadzenia badań terenowych z wykorzystaniem metod nieinwazyjnych (integracja badań)
- Elementy dokumentacji wyników badań terenowych (metody nieinwazyjne)
- Standardy opracowania wyników badań w systemach informacji przestrzennej (GIS)

9. Aspekty prawne prowadzenia badań archeologicznych

- Aspekty prawne dotyczące prowadzenia i dokumentacji badań terenowych
- Pozwolenie na badania: zgody na prowadzenie badań
- Obowiązki właściciela zabytku
- Praktyka archeologiczna

10. Badania archeologiczne na stanowiskach wielowarstwowych

- Archeologia miejska

11. Ratownicze badania wykopaliskowe

- przepisy prawne
- standaryzacja badań
- Archeologia komercyjna

Nazwa zajęć: Język angielski B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym, wychwytyjąc niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Narrative Tenses, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Future Perfect and Future Continuous.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: mowa zależna oraz pytania w mowie zależnej, formy przymiotnikowe i przysłówkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: praca, rozmowa kwalifikacyjna o pracę, służba zdrowia, podróżowanie, moda oraz dress code, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język hiszpański B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku hiszpańskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym, wychwytyjąc niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne - odpowiednie dla poziomu B1- czasy przeszłe oraz przyszły Futuro Imperfecto

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: tryb przypuszczający, mowa zależna w teraźniejszości i przeszłości, zdania warunkowe typ I , tryb łączący Presente de Subjuntivo, tryb przypuszczający Condicional Simple, tryb rozkazujący twierdzący i przeczący

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: zawody przyszłości, przyszłość, świat reklamy, wynalazki i technologie, uroczystości rodzinne, zakupy, ekologia, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne, energia odnawialna, organizacje pozarządowe, prawa zwierząt , niepełnosprawność;

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: planowania i przewidywania przyszłości, wyrażania opinii, przypuszczeń , wątpliwości i prawdopodobieństwa, formułowanie nierealnych hipotez, udzielanie rad oraz instrukcji, udział w dyskusji połączony z argumentacją, moderowanie dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Archeologia i sztuka Anatolii w okresie brązu i w okresie wczesnego żelaza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju starożytnych kultur Anatolii

2. ma opanowaną podstawową terminologię z dziedziny archeologii, historii politycznej i społecznej cywilizacji anatolijskich
3. posiada wiedzę specjalistyczną na temat podstawowych rodzajów i kategorii źródeł archeologicznych z terenu Anatolii
4. posiada podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach cywilizacyjnych Anatolii i na temat wkładu tej cywilizacji w powstanie śródziemnomorskiego kręgu kulturowego
5. ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury zajmujących się archeologią (dziedzictwem archeologicznym), orientację we współczesnym życiu środowisk naukowych archeologii i działalności popularyzatorskiej

w zakresie umiejętności:

1. wykazuje się umiejętnościami umożliwiającymi samodzielne rozpoznawanie i klasyfikowanie zbytków archeologicznych pochodzących z terenu Anatolii
2. potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i metod stosowanych w archeologii
3. potrafi rozpoznać różne rodzaje źródeł właściwych dla archeologii (artefakty, ekofakty) oraz przeprowadzi ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, kontekstu społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym
4. posiada umiejętność formułowania opinii o źródłach archeologicznych, z różnych okresów i wybranych regionów na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność opracowań w różnych formach i różnych mediach
5. posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisanych (zaliczeniowych, egzaminacyjnych, dyplomowych) w języku polskim i okazjonalnie języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
6. potrafi realizować potrzebę uczenia się przez całe życie, doskonalenia umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii
7. potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest przygotowany do uczestnictwa w kulturze współczesnej poprzez zrozumienie znaczenia wiedzy o kulturach dawnej Anatolii

Treści programowe dla zajęć:

historia rozwoju społeczności Anatolii w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza
dzieje badań nad Anatolią i najważniejsze ośrodki badawcze
zapoznanie z chronologią i sekwencją kultur Anatolii
zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi cywilizacji Anatolii
zapoznanie ze źródłami pisanymi z terenu Anatolii
poznanie zbytków sztuki i rzemiosła artystycznego z terenu Anatolii
poznanie zabytków architektonicznych z terenu Anatolii i charakterystyka funkcjonalna ich planów religia, mitologia i światopogląd ludów Anatolii
charakterystyka gospodarki i struktury społecznej Anatolii oraz wpływu różnych grup ludnościowych na ten rozwój

Nazwa zajęć: **Język angielski A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym;
2. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
3. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego;

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Past Simple and Past Continuous, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Past Perfect oraz czasy przyszłe dla poziomu A2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (np. czasowniki modalne, przymiotniki, strona bierna, zdania warunkowe, mowa zależna) dla poziomu A2.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (jedzenie, osobowość, podróże, zainteresowania, edukacja, zakupy, pieniądze, technologia, rodzina, studia, praca, technologia, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów).

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych np. prośby, opisy, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody, brak zgody, pytania o pozwolenie, skargi, itp.

Nazwa zajęć: **Język hiszpański A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku hiszpańskim o charakterze ogólnym.

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: czasy przeszłe w trybie oznajmującym (Pretérito Perfecto , Pretérito Indefinido, Pretérito Imperfecto, Pretérito Pluscuamperfecto) i inne konstrukcje przeszłe odpowiednie dla poziomu A2; porównanie czasów przeszłych

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (strona bierna z czasownikiem ser, mowa zależna, tryb przypuszczający Modo Potencial , estar + gerundio)

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (rozrywka, czas wolny, środki przekazu, życie zawodowe, sztuka, moda, wynalazki, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów)

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych : wyrażanie uczuć, wyrażanie propozycji i prośb, reagowanie: odrzucanie i akceptowanie, usprawiedliwianie się ; udzielanie rad , dzielenie się wspomnieniami z dzieciństwem, itp.

Nazwa zajęć: **Epigrafika grecka z elementami języka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe powiązania archeologii z naukami humanistycznymi – historią starożytnej Grecji, językoznawstwem na gruncie opracowywania antycznych greckich źródeł epigraficznych

2. zna podstawowe metody w zakresie analizy i interpretacji antycznych greckich źródeł epigraficznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i użytkować informacje z wykorzystaniem antycznych greckich źródeł epigraficznych

2. potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i kierując się wskazówkami opiekuna naukowego rozwijać umiejętności badawcze w zakresie epigrafiki Grecji antycznej

3. potrafi rozpoznawać różne typy źródeł epigraficznych greckich i przeprowadzić ich analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu ustalenia ich kontekstu społecznego

4. jest przygotowana i zna zasady uczenia się i doskonalenia umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie epigrafiki starożytnej Grecji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do współdziałania w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zakresie archeologii i historii

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do czytania prostych antycznych greckich tekstów inskrypcyjnych

Inskrypcje nagrobne (deklinacja)

Koniugacja na przykładzie tekstów epigraficznych

Formularze epigraficzne - inskrypcje honoryfikacyjne, dedykacje, uchwały

Epigrafika grecka – edytorstwo

Nazwa zajęć: **Elementy antropologii kulturowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Orientuje się w historii antropologii kulturowej
2. Prawdłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu głównych teorii antropologicznych
3. Zna i rozumie założenia teoretyczne oraz podstawowe pojęcia charakterystyczne dla głównych kierunków i szkół w etnologii
4. Ma wiedzę o związkach etnologii, antropologii kulturowej i społecznej z innymi naukami, w tym z archeologią oraz podstawową wiedzę o człowieku jako jednostce podmiotowej w układzie kulturowym i społecznym
5. Ma wiedzę o różnych koncepcjach opisu życia społecznego i kulturowego oraz o prawidłowościach tworzenia, funkcjonowania i dynamice znaczeń w różnych układach społeczno-kulturowych
6. Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji zjawisk kulturowych z perspektywy etnologii i antropologii kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zastosować i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie: a) formułowania problemów badawczych antropologii, b) przeprowadzenia ich analizy poprzez dobór metod i narzędzi badawczych w celu c) rozwiązywania problemów badawczych, a następnie d) opracowania i prezentacji ich wyników; samodzielnie, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego
2. Potrafi rozpoznawać podstawowe metody analizy i interpretacji zjawisk kulturowych z perspektywy etnologii i antropologii kulturowej.
3. Posiada umiejętność uczenia się przez całe życie, doskonalenia kwalifikacji umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii i nauk pokrewnych
4. Jest gotowa/wy do współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma kompetencje do doskonalenia kwalifikacji umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii i nauk pokrewnych
2. jest gotowa do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form

Treści programowe dla zajęć:

1. Przedmiot antropologii kulturowej
2. Podstawowe pojęcia antropologii kulturowej
3. Praktyka badawcza antropologii
4. Geneza kultury
5. Najstarsze okresy rozwoju kultury ludzkiej
6. Gospodarka i sposoby adaptacji człowieka do środowiska naturalnego
7. Struktura społeczna
8. System wyobrażeń o świecie
9. Różnorodność kulturowa

Nazwa zajęć: **Podstawy historii i metodologii archeologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna historię współczesnej archeologii pod kątem zmian teorii i metodologii,
2. posiada wiedzę z zakresu podstawowych orientacji teoriopoznawczych w archeologii,
3. potrafi omówić pojęcia, założenia, sposoby wnioskowania i interpretacji stosowane w archeologii w ramach danego paradygmatu w archeologii
4. Uzyskuje wiedzę na temat modeli i sposobów upowszechniania wiedzy przez archeologów - konwersatorium
5. Rozumie związek pomiędzy zewnętrznymi i wewnętrznymi determinantami rozwoju archeologii i ich wpływem na strategie popularyzacyjne - konwersatorium
6. Prawdłowo umiejscawia sposoby upowszechniania wiedzy archeologicznej w kontekście współczesnej doktryny konserwatorskiej i teoretycznych ujęć dziedzictwa kulturowego - konwersatorium
7. Prawdłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami dotyczącymi procesów społecznego obiegu wiedzy archeologicznej i popularyzacji archeologii - konwersatorium

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i omówić przykłady zastosowania danego paradygmatu zawarte w pracach jego twórców i kontynuatorów
2. potrafi powiązać rozumienie źródeł archeologicznych z określoną orientacją teoretyczną w archeologii

3. rozumie i rozpoznaje związki pomiędzy filozofią, orientacjami teoretycznymi a praktyką badawczą i w konsekwencji wynikami badań
4. potrafi uaktualniać i poszerzać uzyskaną na studiach wiedzę
5. jest przygotowany/a do pracy indywidualnej, jak i zespołowej, do współdziałania w zespole

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest przygotowany/a do działań na rzecz dziedzictwa archeologicznego, jego zachowania i ochrony w skali regionalnej oraz w szerszej perspektywie
2. jest przygotowany/a do realizacji zawodu archeologa nie tylko w sensie praktycznym, ale wyborów etycznych
3. jest przygotowany/a do krzewienia wiedzy archeologicznej i propagowania idei nowoczesnej archeologii poprzez różnorodne środki przekazu, w tym multimedialne

Treści programowe dla zajęć:

Zarys tematyki zwrotów teoretyczno-metodologicznych w humanistyce i ich wpływ na archeologię
Rozumienie i definicja teorii i metodologii archeologii
Etapy w rozwoju archeologii pod kątem zmiany teorii archeologicznej
Charakterystyka archeologii pozytywistycznej (kulturowo-historycznej) pod kątem jej założeń, celów i pokazanie jej braków

Nowa Archeologia oraz procesualizm pod kątem podejścia do postępowania naukowego w archeologii, o rozumienia kultury, procesów, rozwoju myśli i ideologii

Archeologie postprocesualne i interpretatywne -zarys problematyki pod kątem teorii, podejścia do źródeł

"Nowy materializm" w archeologii i jego konsekwencje dla teorii i metodologii współczesnej archeologii

Role społeczne współczesnej archeologii

Konwersatorium

1. Do kogo należy przeszłość / dziedzictwo archeologiczne?
2. Archeologia publiczna / popularyzacja archeologii
3. Formy obecności / doświadczania przeszłości we współczesnym świecie
4. Komercjalizacja archeologii
5. Archeologia w kulturze popularnej
6. Pseudoarcheologia i archeologie alternatywne

Ćwiczenia

1. związki archeologii i filozofii w obrębie nauk humanistycznych
2. historia teoretycznej myśli archeologicznej
3. sposoby uprawiania nauki i ich wpływ na konceptualizację pytań badawczych w archeologii oraz ich związek z orientacjami teoretycznymi
4. relacje pomiędzy paradygmatami badawczymi a praktyką badawczą archeologii
5. znajomość podstawowych terminów archeologicznych
6. krytyczna analiza tekstów archeologicznych
7. identyfikacja sposobów wyjaśniania w archeologii w zależności od wybranych orientacji teoretycznych

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do archeologii śródziemnomorskiej I**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe informacje z zakresu geografii fizycznej i historycznej regionu oraz potrafi wskazać i omówić podstawowe metody badawcze archeologii Bliskiego Wschodu i Egei
2. potrafi opisać w sposób podstawowy rozwój kulturowy społeczności regionu oraz omówić ich podział chronologiczny od schyłkowego paleolitu do późnej epoki brązu
3. zna i rozumie uwarunkowania oraz działania instytucji kultury zajmujących się archeologią basenu Morza Śródziemnego
4. zna podstawowe kolekcje muzealne prezentujące zabytki z obszarów basenu Morza Śródziemnego oraz metody ich ochrony

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami terminologicznymi, teoretycznymi oraz paradygmatami badawczymi z zakresu archeologii basenu Morza Śródziemnego
2. potrafi merytorycznie argumentować oraz formułować wnioski i opinie o źródłach archeologicznych z omawianego regionu
3. potrafi posługiwać się umiejętnościami językowymi w zakresie archeologii oraz potrafi przygotowywać prace pisane i ustne w języku polskim

4. potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w grupach, w odniesieniu do zadań związanych z problematyką archeologii Bliskiego Wschodu i Egei
5. jest gotów/gotowa do współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role
6. jest gotów/gotowa do umiejętnego uczenia się przez całe życie, doskonalenia kwalifikacji merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii basenu Morza Śródziemnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do współdziałania w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zakresie archeologii basenu Morza Śródziemnego

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna i historyczna Bliskiego Wschodu i Egei
Rozwój archeologii Bliskiego Wschodu i Egei oraz historia badań wykopaliskowych w regionie
Wezłowe problemy archeologii Bliskiego Wschodu
Wezłowe problemy archeologii strefy egejskiej
Kolekcje muzealne prezentujące zabytki z basenu Morza Śródziemnego oraz ochrona i konserwacja zabytków w regionie
Metodyka i specyfika prowadzenia badań archeologicznych w regionie basenu Morza Śródziemnego

Nazwa zajęć: **Seminarium licencjackie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna obszary swoich zainteresowań badawczych oraz ma opanowaną terminologię z nimi związaną
2. Zna podstawy warsztatu pracy archeologa, w tym potrafi dokonać kwerendy bibliograficznej dotyczącej stanu badań wokół wybranego problemu

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi formułować pytania badawcze i tezy
2. Zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł archeologicznych
3. Potrafi formułować wnioski na podstawie analizowanego materiału źródłowego
4. Potrafi opatrywać redagowane teksty wymaganym aparatem krytycznym
5. Potrafi zaprezentować efekty swojej pracy w formie adekwatnej do tematu i charakteru pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie i stosuje normy etyczne w pracy naukowej oraz przepisy prawa związane z przestrzeganiem własności intelektualnej
2. Jest gotowy propagować wiedzę archeologiczną w środowisku lokalnym

Treści programowe dla zajęć:

Konkretyzowanie obszarów zainteresowań badawczych
Formułowanie tematu pracy dyplomowej
Budowanie tez badawczych i konstruowanie konspektu pracy dyplomowej
Kompletowanie bibliografii i podstawy źródłowej
Zasady prowadzenia analizy archeologicznej
Budowa tekstu naukowego
Korekta merytoryczna i techniczna tekstu pracy dyplomowej
Prezentacja pracy licencjackiej

Nazwa zajęć: **Archeologia i sztuka Bliskiego Wschodu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu archeologii orientalnej
2. ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dyscyplinami z obszaru nauk humanistycznych, ścisłych przyrodniczych i społecznych
3. ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii
4. zna i rozumie podstawowe metody w zakresie analizy i interpretacji różnych wytworów kulturowych (artefaktów i ekofaktów) oraz minionych procesów, specyficzne dla rozmaitych tradycji, teorii lub szkół badawczych archeologii (prahistorii)
5. zna i rozumie podstawowe metody gromadzenia archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzania nimi i przetwarzania z pomocą dostępnych technik

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i metod stosowanych w archeologii

2. potrafi rozpoznać różne rodzaje źródeł właściwych dla archeologii (artefakty, ekofakty) oraz przeprowadzi ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, kontekstu społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym
3. posiada umiejętność formułowania opinii o źródłach archeologicznych, z różnych okresów i wybranych regionów na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność opracowań w różnych formach i różnych mediach
4. posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisanych (zaliczeniowych, egzaminacyjnych, dyplomowych) w języku polskim i okazjonalnie języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
5. rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, doskonalenia umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii
6. potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy do współdziałania w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zakresie archeologii

Treści programowe dla zajęć:

dzieje społeczności Mezopotamii w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza

historia badań nad Mezopotamią i najważniejsze ośrodki badawcze

zapoznanie z chronologią i sekwencją kultur Mezopotamii

zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi cywilizacji Mezopotamii

zapoznanie ze źródłami pisanymi z terenu Mezopotamii ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju pisma klinowego

poznanie zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego z terenu Mezopotamii

poznanie zabytków architektonicznych z terenu Mezopotamii i charakterystyka funkcjonalna ich planów religia, mitologia i światopogląd ludów Mezopotamii

charakterystyka gospodarki i struktury społecznej Mezopotamii oraz wpływu różnych grup ludnościowych na ten rozwój

Nazwa zajęć: **Język rosyjski B22**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze elementy kultury rosyjskiej, niezbędne to prawidłowego posługiwania się językiem w rzeczywistych sytuacjach komunikacyjnych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku rosyjskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. rozumie oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Utrwalenie wiadomości o wszystkich czasach i trybach gramatycznych

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: praca: zawody, obowiązki, podanie;

Wieś i miasto – infrastruktura miasta, plan domu, meble;

Święta i jedzenie: sklep, produkty, restauracja, święta narodowe i religijne;

Zdrowie i sport: części ciała, choroby, rodzaje sportu, zdrowy tryb życia;

Pogoda i ekologia: pory roku, kłeski żywiołowe, problemy ekologii.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w temacie 2.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w temacie 2.

Nazwa zajęć: **Wstęp do źródłoznawstwa II**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Potrafi scharakteryzować ceramikę pod kątem jej przydatności w interpretacji archeologicznej
2. Potrafi przedstawić i ocenić możliwości poznawcze ceramiki
3. Zna podstawowe terminy i pojęcia związane z opracowywaniem ceramiki

4. Potrafi wstępnie kwalifikować ceramikę do zespołów kulturowo-chronologicznych
5. Zna założenia metodyczne opisu ceramiki i ich wpływ na interpretację

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi gromadzić i analizować materiał masowy
2. Potrafi aplikować różnicowane metody badawcze w kontekście źródeł ceramicznych
3. Potrafi rozpatrywać źródła ceramiczne w charakterze wyznaczników chronologiczno-kulturowych
4. Potrafi formułować problemy badawcze na podstawie materiału masowego
5. Jest przygotowany do samodzielnego opracowania ruchomych źródeł ceramicznych
6. Ma fundamenty merytoryczne do podnoszenia swoich kompetencji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowany do samodzielnej pracy w zakresie praktycznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja źródeł ceramicznych
Przedstawienie metod opisu materiałów masowych
Kwalifikacja i weryfikacja źródeł ceramicznych
Zaznajomienie z podstawowymi publikacjami na temat źródeł ceramicznych
Charakterystyka surowca i jego przygotowania
Omówienie metod i narzędzi badawczych

Nazwa zajęć: **Archeologia i sztuka starożytnej Grecji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi podzielić dzieje kultury greckiej na okresy i wyróżnić charakterystyczne dla danego okresu źródła i ma wiedzę o zasadach tego podziału
2. potrafi wykazać się wiedzą z zakresu poszczególnych okresów kultury greckiej oraz znajomością problemów związanych z konceptualizacją przeszłości społecznej starożytnych Greków

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować metody i podejścia badawcze właściwe archeologii Grecji wraz z ich rozwojem od tradycyjnych do współczesnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość wagi materialnej spuścizny starożytnej Grecji, w tym dzieł sztuki i architektury, jak również jej roli w rozwoju późniejszej kultury europejskiej

Treści programowe dla zajęć:

Metody i podejścia badawcze w archeologii Grecji – tradycja i współczesność
Chronologia i terminologia
Grecja we wczesnej epoce żelaza
Grecja okresu geometrycznego – kontekst publiczny, domowy i funeralny
Grecja w VII wieku p.n.e. – rozwój architektury i sanktuariów
Grecja w VI wieku p.n.e. – rozwój narracyjnych przekazów wizualnych
Grecja w okresie klasycznym
Grecja w okresie hellenistycznym

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymyki czasowe

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów:

dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży: mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia zamieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkaniem: muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnych o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język rosyjski A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
2. Potrafi zrozumieć znaczenie przekazu zawartego w tekstach dostosowanych do poziomu umiejętności językowych.

Treści programowe dla zajęć:

Powtórzenie materiału leksykalno-gramatycznego na poziomie A1. Zwroty grzecznościowe. Udzielanie podstawowych informacji na swój temat (tryb życia, zainteresowania, praca, zwyczaje). Wymowa akcentowanego „o” i samogłoski „y”

Komunikacja. Człowiek i relacje z otoczeniem. Rodzina, związki, odmiana oraz użycie wyrażenia „друг друга”

Opisywanie siebie oraz własnych upodobań w kontekście relacji romantycznych z innymi. Rozmowa na temat oczekiwań i uczuć. Rekcja czasownika. Analiza rosyjskich i polskich czasowników oraz użycie prawidłowej rekcji. Odmiana zaimka „себя” oraz zaimków przeczących

Podział obowiązków domowych. Ekologiczne środki czystości. Odmiana czasowników zwrotnych korzystać oraz interesować się. Redukcja nieakcentowanych „o” i „a”

Domowy budżet. Zarządzanie pieniędzmi, oszczędzanie. Odmiana czasowników ruchu.

Samorozwój. Postanowienia noworoczne oraz ich realizacja. Przyimki „за” i „через”.

Efektywne zarządzanie czasem. Odmiana rzeczowników III deklinacji. Wymowa spółgłosek zawsze twardych. Liczebniki główne i porządkowe. Określanie dat.

Nazwa zajęć: Technologia informacyjna w archeologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna możliwości wykorzystania systemów informacji geograficznej w archeologii
2. wie jak przeprowadzić analizy przestrzenne na użytek archeologii
3. zna sposoby interpretacji i modelowania wyników datowań radiowęglowych

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi georeferencjonować i wyświetlać warstwy rastrowe w programie QGIS na użytek archeologii
2. Potrafi stworzyć i edytować warstwy wektorowe w programie QGIS na potrzeby badań archeologicznych
3. potrafi wykorzystywać serwisy pozwalające na pozyskiwanie danych do opracowań GIS w archeologii
4. Potrafi samodzielnie wykonać podstawowe analizy geoinformacyjne (m.in. analiza widoczności, tworzenie cyfrowego modelu wysokościowego) w programie QGIS
5. Potrafi samodzielnie wyprodukować opracowanie kartograficzne na potrzeby archeologii
6. Potrafi wykorzystać metody geoinformacyjne w badaniach gabinetowych i terenowych w archeologii
7. Potrafi samodzielnie kalibrować, modelować i interpretować wyniki datowań radiowęglowych
8. Potrafi samodoskonalić umiejętności analityczne w archeologii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do samodzielnego rozwiązywania problemów przestrzennych w archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Georeferencja materiałów kartograficznych w różnych układach współrzędnych
Digitalizacja treści opracowań na potrzeby archeologii
Pozyskiwanie danych przestrzennych w archeologii
Wizualizacja danych archeologicznych w systemach informacji geograficznej i produkcja mapy
Wykonywanie analiz przestrzennych na podstawie informacji archeologicznych
Badania terenowe a systemy informacji geograficznej
Kalibracja i modelowanie oznaczeń radiowęglowych w programie OxCal Online

Nazwa zajęć: **Język angielski B22**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak ja na tematy ogólno-akademickie;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły;
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat;
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym;
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: system sprawiedliwości, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu i ekonomii, reklamy, nowoczesne miasta, wystąpienia publiczne, problemy współczesnej nauki, tematyka science-fiction oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych

Nazwa zajęć: **Język łaciński**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawowe zasady wymowy i akcentowania oraz łacińską terminologię gramatyczną.
2. Zna i rozumie podstawy gramatyki łacińskiej (w zakresie przewidzianym dla kierunku kształcenia)
3. Zna i rozumie fundamentalne zagadnienia kultury antycznej oraz łacińskie terminy specjalistyczne powiązane z kierunkiem studiów.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi sprawnie posługiwać się pomocami dydaktycznymi (słowniki, gramatyki).
2. Potrafi poprawnie odczytać i przetłumaczyć teksty źródłowe i preparowane, powiązane z kierunkiem kształcenia.
3. Potrafi dokonać analizy tekstu z omówieniem form i konstrukcji gramatycznych.
4. Potrafi posłużyć się łacińskimi terminami, zwrotami, skrótami i sentencjami łacińskimi w odpowiednim kontekście.

5. Potrafi posłużyć się podstawowymi terminami z zakresu kultury antycznej i dokonać ich omówienia.
w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student dąży do promocji tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego antyku.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe informacje z zakresu struktury języka łacińskiego np. zasady wymowy, iloczasy, akcent (semestr I).

Deklinacje I-II (semestr I), III-V (semestr II i III)

Koniugacje I-IV we wszystkich czasach w activum i passivum, czasownik sum, esse i jego złożenia. Czasowniki nieregularne. Verba deponentia i semideponentia. Semestr I: czasy niedokonane w activum. Semestr II: czasy niedokonane w passivum. Semestr III: czasy dokonane w activum i passivum. Semestr IV: verba deponentia i semideponentia

Przymyki oraz zaimki osobowe, dzierżawcze, zwrotny i pytajny (semestr I) oraz zaimki wskazujące, określające oraz względny (semestr IV).

Budowa zdania w activum (I semestr) i passivum (semestr II). Składnia ACI (I semestr). Składnia NCI (II semestr). Dativus possessivus (III semestr). Coniugatio periphrastica activa oraz passiva (semestr IV). Ablativus absolutus (semestr IV). Wybrane zagadnienia dotyczące coniunctivi (semestr IV).

Liczebniki główne i porządkowe (III semestr).

Participia. Praesentis activi oraz perfecti passivi (III semestr). Futuri activi oraz passivi (IV semestr)

Stopniowanie przymiotników oraz tworzenie i stopniowanie przysłówków. Ablativus comparativus.

Podstawowe słownictwo, terminologia oraz teksty i inskrypcje związane z kierunkiem kształcenia.

Terminologia naukowa pochodzenia łacińskiego i greckiego, skróty, zwroty i sentencje.

Zagadnienia z zakresu mitologii, filozofii, literatury, kultury antycznej, dziedzictwo antyku w czasach nowożytnych.

Nazwa zajęć: **Metodyka badań obiektów architektonicznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posługuje się podstawowymi pojęciami i definicjami związanymi z charakterystyką źródeł architektonicznych

2. Zna i rozumie przemiany związane z dziejami rozwoju architektury

w zakresie umiejętności:

1. poprawnie klasyfikować budowle

2. scharakteryzować dystynktywne typy, technologię wznoszenia budowli kamiennych i ceglanych oraz opisać sposoby pozyskiwania i wykorzystywania surowców skalnych

3. określać ogólną przynależność chronologiczno-kulturową poszczególnych budowli

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi samodzielnie zgromadzić wiadomości i wiedzę na temat historii architektury

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowa charakterystyka architektury

Rozpoznawanie schematów architektonicznych

Cechy dystynktywne podstawowych typów architektonicznych

Nazwa zajęć: **Język rosyjski B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. Potrafi czytać ze zrozumieniem dłuższe teksty w języku rosyjskim o charakterze ogólnym

3. Potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

4. Potrafi zrozumieć znaczenie przekazu zawartego w tekstach dostosowanych do poziomu umiejętności językowych.

Treści programowe dla zajęć:

Prowadzenie zdrowego trybu życia. Dbanie o siebie. Zwroty niezbędne podczas wizyt lekarskich.

Wymowa miękkich spółgłosek: s,d,r,t

Rozmowy na temat sektora usług. Zwroty niezbędne podczas wizyt u fryzjera, kosmetyczki. Uroda, zabiegi pielęgnujące. Kosmetyki naturalne i ekologiczne. Przyimki „из-за” i „из-под”
Odpoczynek i relaks. Rozmowa na temat różnych form wypoczynku aktywnego i pasywnego. Imiesłowy przysłówkowe uprzednie.
Organizacja pracy oraz wypoczynku. Odmiana wybranych czasowników dokonanych i niedokonanych. Efektywny wypoczynek. Miejsca i sposoby wypoczynku. Zdania przyczynowo-skutkowe z „поэтому” i „потомучто”.
Rodowe siedliska Rosji.
Życie na łonie natury. Imiesłowy przymiotnikowe bierne czasu teraźniejszego.
Powtórzenie materiału z całego roku.

Nazwa zajęć: Historia starożytnego Bliskiego Wschodu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada ogólną znajomość historii starożytnego Bliskiego Wschodu
2. zna wybrane zagadnienia z historii starożytnego Bliskiego Wschodu

w zakresie umiejętności:

1. wykazuje znajomość i umiejętność analizy źródeł do historii starożytnego Bliskiego Wschodu w tłumaczeniu na języki współczesne
2. posiada podstawową znajomość historiografii historii starożytnego Bliskiego Wschodu i rozwoju badań w ostatnich dekadach

Treści programowe dla zajęć:

Uruk w IV tysiącleciu p.n.e. i Mezopotamia w okresie wczesnodynastycznym

Państwo akadyjskie i III Dynastia z Ur.

Stare i Średnie Państwo w Egipcie.

Dzieje Mezopotamii w I połowie 2 tysiąclecia przed Chrystusem.

Dzieje państw Bliskiego Wschodu w II połowie 2 tysiąclecia przed Chrystusem do końca epoki brązu.

Dzieje państw Bliskiego Wschodu w okresie wielkich imperiów od początku epoki żelaza.

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólno-akademickie;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły;
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat;
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego;
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu, komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: **Archeologia starożytnego Egiptu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi wyróżnić i scharakteryzować poszczególne okresy dziejów Egiptu
2. Zna wybrane dzieła architektury i sztuki z poszczególnych okresów dziejów Egiptu
3. Zna charakterystyczne dla poszczególnych okresów wytwory kultury materialnej
4. Rozumie podstawowe mechanizmy rozwoju cywilizacji starożytnego Egiptu
5. Zna podstawowe fakty z historii badań archeologicznych starożytnego Egiptu
6. Posiada znajomość geografii fizycznej, geologii i topografii historycznej Egiptu
7. Zna podstawowe fakty o egipskich hieroglifach i najważniejszych źródłach pisanych
8. Ma wiedzę o najważniejszych aspektach egipskiej religii
9. Ma wiedzę o najważniejszych aspektach egipskich obyczajów pogrzebowych i mumifikacji
10. Ma świadomość wpływu starożytnego Egiptu na późniejsze cywilizacje, aż do współczesności

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie. Okres Predynastyczny

Okres Wczesnodynastyczny

Stare Państwo - dynastie III-IV

Stare Państwo - dynastie V-VIII

Stare Państwo - architektura i sztuka prywatna

I Okres Przejściowy i Średnie Państwo

II Okres Przejściowy i początek XVIII dynastii

XVIII dynastia - panowanie Hatszepsut i Thotmesa III

XVIII dynastia - panowanie Amenhotepa II i Thotmesa IV

XVIII dynastia - panowanie Amenhotepa III

Okres Amarneński

Okres Ramessydski - dynastie XIX i XX

III Okres Przejściowy

Okres Późny

Okres Ptolemejski

Nazwa zajęć: **Wstęp do pradziejów powszechnych II**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Uzyskuje podstawową wiedzę na temat przemian kulturowych w pradziejach i średniowieczu w układzie chronologiczno-przestrzennym, poczynając od II okresu epoki brązu
2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie źródłoznawstwa archeologicznego (epoka brązu – epoka żelaza)
3. Rozumie terminologię archeologiczną
4. Uzyskuje podstawową wiedzę na temat przemian gospodarczych społeczności epoki brązu i żelaza

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem literatury archeologicznej
2. Uzyskuje przygotowanie do kontynuacji studiów przede wszystkim w zakresie archeologii, a pośrednio także w odniesieniu do innych kierunków humanistycznych
3. Ma fundamenty merytoryczne do podnoszenia swoich kompetencji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma fundamenty do krytycznej oceny swych kompetencji i wiedzy umożliwiającej pełnienie różnych funkcji społecznych w zakresie archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje człowieka w epoce brązu i żelaza

Zapoznanie z podstawową chronologią i systemami kulturowymi epoki brązu i żelaza

Zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi epoki brązu i żelaza

Zapoznanie z przemianami społeczno-gospodarczymi zachodzącymi w różnych okresach epoki brązu i żelaza

Podstawowe teorie i terminy używane w archeologii

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do archeologii śródziemnomorskiej II**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi wyróżnić i scharakteryzować poszczególne okresy dziejów Egiptu, Mezopotamii i Lewantu.
2. Zna wybrane dzieła architektury i sztuki poszczególnych okresów dziejów Egiptu, Mezopotamii i Lewantu.
3. Rozumie podstawowe mechanizmy powstawania i funkcjonowania cywilizacji.
4. Zna wybrane toposy i motywy ikonograficzne oraz literackie cywilizacji zachodniej mające źródła starożytne.
5. Zna podstawowe fakty z historii badań archeologicznych na Bliskim Wschodzie i w północno-wschodniej Afryce, w tym prace polskich misji archeologicznych.
6. Posiada znajomość geografii fizycznej, geologii i topografii historycznej Bliskiego Wschodu i północno-wschodniej Afryki oraz Grecji i Rzymu.
7. Potrafi wyróżnić i scharakteryzować poszczególne okresy dziejów Grecji od wczesnej epoki żelaza po czasy hellenistyczne.
8. Zna kulturę materialną, w tym wybrane dzieła architektury i sztuki poszczególnych okresów dziejów Grecji.
9. Potrafi wyróżnić i scharakteryzować poszczególne okresy dziejów starożytnego Rzymu od jego początków po schyłek antyku.
10. Zna kulturę materialną, w tym wybrane dzieła architektury i sztuki poszczególnych okresów starożytnego Rzymu.
11. Rozumie specyfikę archeologii klasycznej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zebrać informacje kluczowe do opisu i interpretacji zabytków starożytnych oraz wykonać taki fachowy opis.
2. Potrafi przygotowywać typowe prace pisane i ustne dotyczące cywilizacji starożytnych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada świadomość wagi dziedzictwa kulturowego antyku i potrzeby jego ochrony.

Treści programowe dla zajęć:

Archeologia śródziemnomorska i archeologia klasyczna - historia, źródła, charakter i dzień dzisiejszy.
Geneza najstarszych cywilizacji - IV tysiąclecie p.n.e. w Egipcie i Mezopotamii.
III i II tysiąclecie p.n.e. we wschodnim Śródziemnomorzu.
Wprowadzenie do geografii obszarów śródziemnomorskich.
Grecja w okresie wczesnego żelaza i okresie archaicznym.
Grecja w okresie klasycznym i hellenistycznym.
Problem początków Rzymu.
Rzym w czasach republiki.
Rzym w czasach cesarstwa.
Mity i tradycje kultury europejskiej - źródła i forma.
Frazeologia i symbolika władzy w starożytnym Egipcie i Mezopotamii.
Starożytne systemy pisma. Źródła pisane - charakter i znaczenie.
Archeologia Grecji.
Archeologia Rzymu.
Terminologia z zakresu architektury i historii sztuki.
Opis zabytku. Dane podstawowe, kontekst.

Nazwa zajęć: Archeologia powszechna V (okres lateński i wpływów rzymskich)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Ma pogłębioną wiedzę na temat prahistorii regionu środkowoeuropejskiego w okresie lateńskim/przedrzymskim, wpływów rzymskich i wędrówek ludów
2. Potrafi scharakteryzować dzieje społeczności barbarzyńskiej Europy w dobie ich kontaktowania się ze społeczeństwami kultur śródziemnomorskich
3. Rozumie znaczenie przemian społecznych i kulturowych dokonujących się w Europie u schyłku starożytności i wynikających stąd konsekwencji dla społeczności wczesnośredniowiecznych
4. Rozumie specyfikę bazy źródłowej, złożoność pojęcia tzw. kultury archeologicznej i trudności z jej egzemplifikacją podmiotową

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi umiejętnie formułować kwestionariusz pytań w oparciu o metody badawcze i źródła dotyczące barbarzyńskiej Europy

2. Potrafi dokonać właściwego doboru źródeł dla realizowania w przyszłości swoich prac dyplomowych; konstruować wnioski o procesach przemian kulturowo-osadniczych
3. Umiejętnie podejmuje dyskusję o problemach badań nad społecznościami europejskiego Barbaricum
4. Ma fundamenty merytoryczne do podnoszenia swoich kompetencji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowany do samodzielnej pracy w zakresie praktycznym

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje społeczności europejskich w okresie lateńskim/przedrzymskim, wpływów rzymskich i wędrówek ludów

Zapoznanie z chronologią i systemami kulturowymi okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrówek ludów

Zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrówek ludów

Prezentacja pełnej bazy źródłowej z uwzględnieniem roli źródeł pisanych dla okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrówek ludów

Charakterystyka podstaw gospodarczych, osadnictwa, kultury symbolicznej i organizacji społecznej w okresie lateńskim/przedrzymskim, wpływów rzymskich i wędrówek ludów

Nazwa zajęć: **Archeologia powszechna III (eneolit, wczesna i starsza epoka brązu)**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna metody badań i interpretacji źródeł związanych z eneolitem oraz wczesną i środkową epoką brązu
2. Dysponuje wiedzą dotyczącą systematyki kulturowo-chronologicznej w Europie doby eneolitu i wczesnej/starszej epoki brązu
3. Wie jak przebiegały i potrafi scharakteryzować procesy rozwoju społeczno-kulturowego w Europie w szerszej perspektywie przestrzennej (ośrodki cywilizacyjne na Bliskim Wschodzie i w Anatolii)
4. Zna i rozumie przyczyny i mechanizmy zmian społeczno- kulturowych w określonej wyżej strefie czasoprzestrzennej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami i definicjami z zakresu archeologii eneolitu i wczesnej/starszej epoki brązu
2. Posiada umiejętności konieczne do odpowiedniej interpretacji danych faktograficznych, stanowiących osnowę dla wspomnianych procesów
3. Umie właściwie/krytycznie oceniać i wykorzystywać wiedzę z literatury dotyczącej zagadnień eneolitu i wczesnej/starszej epoki brązu w Europie i strefie anatolijsko-egejskiej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrzeba stałego doskonalenia się i konfrontacji posiadanej wiedzy z nowymi odkryciami naukowymi i ich interpretacjami

Treści programowe dla zajęć:

Perspektywa bliskowschodnich i anatolijskich ośrodków protocywilizacji eneolitu

Eneolit bałkański

Eneolit Cucuteni-Trypolie

Eneolit Kotliny Karpackiej

Eneolit strefy stepu i laso-stepu

Eneolit Europy Centralnej i Zachodniej.

Baden – Vučedol – „Kuro-Araks” (inspiracje egejsko-anatolijskie i kaukaskie). Badenizacja późny etap rozwoju kultury pucharów lejkowatych i kultura amfor kulistych.

Europejskie kultury protobrązowe

Naddunajska cywilizacja wczesnobrązowa

Ośrodki wczesnobrązowej/starszobrązowej cywilizacji w Europie

Schylek eneolitu: kultura ceramiki sznurowej i puchary dzwonowate

Nazwa zajęć: **Archeologia powszechna IV (epoka brązu, wczesna epoka żelaza)**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawowe informacje na temat systemów periodyzacyjnych i chronologii epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie
2. orientuje się w podstawowych podziałach stref kulturowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza

3. prawidłowo definiuje desygnaty podstawowych jednostek kulturowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie
4. posiada podstawową wiedzę na temat masowych (ceramicznych) i niemasywnych źródeł archeologicznych z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, ich cech charakterystycznych i podstaw datowania
5. potrafi formułować i określać relacje zachodzące pomiędzy gospodarką, osadnictwem i wytwórczością metalurgiczną głównych prowincji kulturowych
6. potrafi określać przebiegi potencjalnych szlaków wymiany dalekosiężnej przedmiotów metalowych w Europie pomiędzy drugą połową II a schyłkiem I tys. p.n.e.
7. posiada wiedzę na temat przebiegu głównych nurtów procesu kulturowego
8. potrafi krytycznie oceniać i wykorzystywać dane prezentowane w literaturze przedmiotu odnoszące się do zagadnień epoki brązu i wczesnej epoki żelaza

Treści programowe dla zajęć:

Systemy periodyzacyjne i chronologia bezwzględna; kalendarium wydarzeń historycznych w świecie cywilizacji bliskowschodnich i wschodniośroziemnomorskich.

Brąz i żelazo jako czynniki rozwoju cywilizacyjnego europejskich społeczności II i I tys. p.n.e. – technologia uzyskiwania oraz obróbki, mechanizmy i drogi dystrybucji.

Zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Prezentacja kompletnej bazy źródłowej dla epoki brązu, okresu halsztackiego i starszego okresu przedrzymskiego.

Charakterystyka podstaw gospodarczych, osadnictwa, kultury symbolicznej i struktur społecznych w epoce brązu i początkach epoki żelaza.

Nazwa zajęć: **Szkolenie biblioteczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zasady samodzielnego korzystania z Biblioteki Collegium Historicum, pozostałych bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UAM oraz innych bibliotek naukowych miasta Poznania oraz potrafi korzystać z nowoczesnych narzędzi informacji oraz usług oferowanych przez te biblioteki.
2. problemy wynikające z wyszukiwania informacji oraz ich selekcjonowania, szczególnie w celu tworzenia bibliografii tematycznej.
3. zasady korzystania z uzyskanych informacji oraz danych graficznych z poszanowaniem praw własności intelektualnej.
4. dedykowane źródła informacji - tradycyjne oraz elektroniczne, dostarczane przez system biblioteczno-informacyjny UAM oraz inne rekomendowane serwisy.

w zakresie umiejętności:

1. samodzielnie korzystać z Biblioteki Collegium Historicum, pozostałych bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UAM oraz innych bibliotek naukowych miasta Poznania oraz z nowoczesnych narzędzi informacji oraz usług oferowanych przez te biblioteki.
2. wyszukiwać informacje oraz je selekcjonować, szczególnie w celu tworzenia bibliografii tematycznej.
3. korzystać z uzyskanych informacji oraz danych graficznych z poszanowaniem praw własności intelektualnej.
4. korzystać z dedykowanych źródeł informacji - tradycyjnych oraz elektronicznych, dostarczanych przez system biblioteczno-informacyjny UAM oraz inne rekomendowane serwisy.
5. umiejętnego uczenia się z wykorzystaniem bibliotek stacjonarnych oraz cyfrowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. prawidłowej identyfikacji źródeł informacji oraz ich krytycznej weryfikacji.

Treści programowe dla zajęć:

- Biblioteka Collegium Historicum oraz system biblioteczno-informacyjny UAM;
- Regulamin korzystania ze zbiorów bibliotecznych oraz konta czytelnika;
- Tradycyjne źródła informacji/księgozbiór BCH oraz źródła elektroniczne z oferty UAM oraz z dostępu otwartego;
- Wyszukiwanie bibliograficzne metodą tradycyjną oraz cyfrowo;
- Korzystanie z baz danych (literatura, dane graficzne).

Nazwa zajęć: **Ćwiczenia wykopaliskowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zagadnienia niezbędne dla poprawnego prowadzenia i udokumentowania prac wykopaliskowych, związaną z charakterystyką badanego stanowiska archeologicznego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować rozwiązania związane z poprawnym prowadzeniem i dokumentowaniem badań wykopaliskowych.
2. potrafi zaprogramować kwerendy archiwalne w celu uzyskania szczegółowych informacji odnośnie historii badanego obiektu oraz dokonać wstępnej interpretacji.
3. potrafi stosować metody praktyczne związane z eksploracją obiektów archeologicznych i pozyskiwaniem prób.
4. potrafi właściwie wykorzystywać możliwości techniczne służące m.in. do wykonywania pomiarów za pomocą różnych urządzeń (m.in. niwelator, teodolit total station) wraz z obsługą urządzeń do prospekcji nieinwazyjnej.
5. potrafi stosować we właściwy sposób umiejętności wykonywania (w zależności od potrzeb i specyfiki źródeł) dokumentacji rysunkowej, fotograficznej, fotogrametrycznej i skaningu.
6. potrafi zastosować metody pobierania i przechowywania specjalistycznych próbek, inwentaryzacji materiałów źródłowych (mycie i metrykowanie, segregacja, opis i klasyfikacja, dokumentacja rysunkowa).
7. potrafi sporządzić „sprawozdanie z badań wykopaliskowych” (będące obowiązkowym elementem praktyk) będące konsekwencją umiejętności systematycznego dokumentowania prowadzonych prac na stanowisku, a także jest przygotowany do prac administracyjnych związanych z koniecznością przekazania wyników badań odpowiednim służbom konserwatorskim.
8. jest gotów/gotowa do pracy w grupie, potrafi organizować pracę sobie i innym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość zróżnicowanych ról zawodowych i społecznych pełnionych przez archeologa w zespołach badawczych.

Treści programowe dla zajęć:

Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas prac wykopaliskowych.

Zapoznanie się z zarządzaniem terenowym aspektem badań archeologicznych.

Twórcze uczestnictwo w pracach ekspedycji wykopaliskowych, a także badaniach ratowniczych poprzez koordynowanie działania projektu badawczego.

Umiejętne stosowanie technik koniecznych do badania różnych typów stanowisk archeologicznych (obiekty architektoniczne, stanowiska archeologiczne o własnej formie krajobrazowej, stanowiska płaskie).

Procesy prowadzące do degradacji materiałów archeologicznych.

Sposoby stosowane do konserwacji przedmiotów i obiektów zabytkowych.

Podstawowe techniki laboratoryjne i analityczne stosowane w trakcie prac badawczych, praktyczne dobranie właściwej procedury konserwacji przedmiotów i obiektów zabytkowych.

Umiejętność metodycznego prowadzenia prac badawczych pod nadzorem kierownika badań (zdobywanie kompetencji właściwych dla stanowisk kierowniczych w trakcie prowadzenia prac badawczych).

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do historii sztuki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie metody badawcze stosowane w historii sztuki starożytnej i potrafi je adekwatnie zastosować.
2. Uzyskuje podstawową wiedzę terminologiczną dotyczącą wyrobów starożytnej plastyki, ze szczególnym uwzględnieniem malarstwa, rzeźby, mozaiki, produktów ceramicznych i innych rzemiosł.
3. Uzyskuje podstawową wiedzę terminologiczną o starożytnych technikach budowlanych oraz rozwoju form architektonicznych, jak również wiedzę na temat antycznych ornamentów i motywów zdobniczych.

w zakresie umiejętności:

1. Nabywa umiejętności, które umożliwiają wnikliwy opis i analizę historyczno-artystyczną starożytnych dzieł sztuki i architektury oraz ich interpretację.
2. Potrafi porozumiewać się, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie archeologii i dyscyplin pokrewnych.
3. Potrafi przygotowywać typowe prace pisane i ustne, dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu sztuki starożytnej z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do świadomego podjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa archeologicznego, w szczególności w zakresie starożytnych dzieł sztuki i architektury.

Treści programowe dla zajęć:

Sztuka: dzieje pojęcia. Pojmowanie dzieła sztuki dawniej a dzisiaj. Sztuka a kultura wizualna.

Klasyfikacja sztuk plastycznych. Dzieła sztuki w "terenie", w muzeach i kolekcjach.
Dzieje historiografii artystycznej i naukowej historii sztuki.
Podejścia badawcze, teorie i metody historii sztuki.
Archeologia klasyczna jako historia sztuki.
Terminologia w zakresie dzieł malarstwa, rzeźby, wyrobów ceramicznych, mozaik oraz innych rzemiosł praktykowanych w starożytności.
Terminologia związana z technikami i surowcami stosowanymi do wykonywania starożytnych dzieł: malarstwa, rzeźby, mozaiki, ceramiki oraz innych rzemiosł.
Terminologia w zakresie budowli i dzieł architektury starożytnej.
Terminologia związana z technikami i surowcami stosowanymi w budownictwie i architekturze starożytnej.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.
3. potrafi zrozumieć i produkować w j. niemieckim dłuższe wypowiedzi ustne o tematyce ogólnej, a w szczególności o tematyce specjalistycznej z zakresu językoznawstwa, prezentacja monologowa, negocjacje – wypowiedź argumentacyjna, dyskusja, debata.
4. potrafi skutecznie i poprawnie, zarówno pod względem norm językowych jak i umiejętności dyskursywnych uczestniczyć w komunikacji pisemnej z elementami języka specjalistycznego przewidzianej dla poziomu B2+ w Europejskim systemie opisu kształcenia językowego.
5. potrafi samodzielnie posługiwać się różnymi źródłami informacji dotyczącymi słownictwa i gramatyki języka niemieckiego w zakresie wykraczającym poza treść nauczania; potrafi samodzielnie wyszukiwać i pracować z niemieckojęzycznymi artykułami naukowymi.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych
Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimki dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie, czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy naproste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie, jedzenie, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści tematu 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B22**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracężwiadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnych o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na temat zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Proseminarium**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie najważniejsze koncepcje dotyczące archeologii w systemie nauk
2. zna i umie w sposób zaawansowany ocenić przydatność informacji zawartych w literaturze archeologicznej do redakcji pracy licencjackiej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zbudować bazę danych, skonstruować katalog
2. potrafi skonstruować rozbudowaną bibliografię do pracy o charakterze monograficznym
3. potrafi dokonać segmentacji (podziału) tekstu naukowego na rozdziały i podrozdziały
4. potrafi zredagować abstrakt, streszczenie i konspekt pracy naukowej
5. potrafi zredagować tekst o charakterze naukowym wykorzystując dorobek naukowy innych badaczy oraz źródła archeologiczne, ikonograficzne i pisane
6. potrafi zaprezentować wyniki własnych badań podczas wystąpienia ustnego przy wykorzystaniu prezentacji

Treści programowe dla zajęć:

Opracowanie zasad tworzenia tekstów naukowych w języku polskim

Abstrakt i streszczenie: różnice, podobieństwa, zastosowanie

Pozyskiwanie źródeł: klasyczne źródła biblioteczne a źródła elektroniczne

Krytyka źródeł archeologicznych, ikonograficznych i pisanych

Tworzenie bazy danych

Podstawy tworzenia profesjonalnego katalogu: numer, zdjęcie, opis, adres bibliograficzny

Formułowanie wstępnego tematu pracy licencjackiej, tworzenie planu pracy

Redakcja konspektu dysertacji uniwersyteckiej

Praktyczna nauka redakcji pracy naukowej (I): wprowadzenie do rozdziału, omawianie i uzasadnianie struktury rozdziału

Praktyczna nauka redakcji pracy naukowej (II): interpretacja i dowodzenie

Praktyczna nauka redakcji pracy naukowej (III): łączenie akapitów, formułowanie wniosków, podsumowania

Sposoby cytowania i tworzenia bibliografii: system klasyczny a system harwardzki, cytowanie autorów klasycznych

Organizacja czasu pracy podczas tworzenia dysertacji uniwersyteckiej

Prezentacja prac proseminaryjnych

Nazwa zajęć: **Archeologia powszechna I (paleolit, mezolit)**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada znajomość społeczności identyfikowanych z jednostkami kulturowych paleolitu i mezolitu Starego i Nowego Świata oraz potrafi umiejscowić je na skali czasu

w zakresie umiejętności:

1. zna podstawy pozyskanej wiedzy wynikające m.in. ze współpracy archeologii z naukami przyrodniczymi i fizyko-chemicznymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę konfrontowania prezentowanych poglądów z różnymi opracowaniami autorskimi problematyki

Treści programowe dla zajęć:

Metody badawcze paleolitu i mezolitu

Zagadnienie antropogenezy

Podziały i zróżnicowanie kulturowe w poszczególnych podokresach chronologicznych

Zróżnicowanie instrumentarium narzędziowego społeczeństw paleolitu i mezolitu

Przemiany środowiska naturalnego oraz ich oddziaływanie na rozwój społeczeństw prahistorycznych

Charakterystyka podstaw gospodarczych, osadnictwa, kultury symbolicznej i organizacji społecznej ugrupowań plejstocenu i wczesnego holocenu

Problemy interpretacji sztuki paleolitycznej i możliwości rekonstrukcji wyobrażeń o świecie pradziejowych społeczności łowiecko-zbierackich

Nazwa zajęć: **Historia średniowieczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie terminologię z zakresu dziejów powszechnych i Polski w średniowieczu, odnosząc się do historii politycznej, gospodarczej oraz społecznej

2. Zna podstawową faktografię oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii /archeologii powszechnej średniowiecza oraz historii/archeologii Polski średniowiecznej

3. Zna najważniejszych twórców literatury oraz sztuki średniowiecznej i ich dzieła

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować, selekcjonować i użytkować średniowieczne źródła pisane

2. Potrafi gromadzić wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z historią średniowieczną oraz historią Polski w średniowieczu

3. Potrafi merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów i wskazaniem znaczenia najważniejszych tendencji rozwojowych społeczeństw średniowiecznej Europy w odniesieniu do kwestii politycznych, społecznych, gospodarczych, religijnych i kulturowych

4. Potrafi umiejętnie uczyć się przez całe życie, doskonalić kwalifikacje merytoryczne dotyczące historii średniowiecza

5. Ma umiejętności współdziałania i pracy w grupie, jeśli chodzi o problematykę historii średniowiecznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do współdziałania w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zakresie archeologii

Treści programowe dla zajęć:

Upadek zachodniej części Imperium Rzymskiego i jego konsekwencje dla kształtowania się średniowiecznej Europy

Państwo Franków jako wzór wczesnośredniowiecznego państwa patrymonialnego

Początki Słowian w Europie i ich pierwsze władztwa

Powstanie władztwa Piastów

Chrzest Mieszka I i początki organizacji kościelnej na ziemiach polskich

Rozbicie dzielnicowe Polski

System prawa książęcego

Ruch krucjatowy

Przemiany społeczne i ustrojowe w trzynastowiecznych księstwach piastowskich

Zjednoczenie państwa polskiego na przełomie XIII-XIV wieku

Idea uniwersalizmu w średniowiecznej Europie oraz walka o władzę nad światem chrześcijańskim

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne, zdrowie – dbałość o zdrowie, zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza, szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki, reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.